

Arkivsak-dok. 21/03842-68
Saksbehandler Henry Hvalvik

Saksgang
Formannskapet

Møtedato

Detaljregulering med Konsekvensutredning for Frier - Tråk vest for FV 353 - 1.gangsbehandling.

Kommunedirektørens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens §12-10 sendes forslag til reguleringsplan Frier Tråk datert 17.01.2022 på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Komplett planmateriale består av følgende dokumenter:

- 1) Plankart datert 17.01.2022
- 2) Reguleringsbestemmelser datert 17.01.2022
- 3) Planbeskrivelse med konsekvensutredning datert 17.01.2022
- 4) ROS-analyse 17.01.2022
- 5) Samtidig med høringen utredes lokalitet for viltåker(e) som kompenserende tiltak der lokale landbruks og viltmyndigheter involveres.
- 6) Samtidig med høring settes i gang utredninger/prosjekt som kompenserende tiltak i form av bedring av vannløp/fiskevandring og gyttestrekker i Herrevassdraget.
- 7) Bestemmelsen pkt. 6.1.1. e utvides med: «I rammetillatelsessøknad for hvert enkelt byggeområde skal det prosjekteres for 100 % utnyttet takareal for solcelle, energivinning og /eller «grønne tak». Den forholdsvise andelen avklares der.»
- 8) Det avsettes offentlige parkeringsplasser for turgåere /allmenheten i planen
- 9) Samtidig med planen startes det på et kompenserende prosjekt som omhandler: Tur/kulturløype Herre skole. Villaåsen. Fløyås - Herre Idrettsanlegg. Vel og lag innbys til dette.

Etter at planen er justert , legges den ut på høring etter gjeldende regler for dette.

Vedlegg:

- 1) Merknader oppstartsvarsel, 17.01.2022
- 2) 3D-illustrasjoner
- 3) Vedtatt planprogram 16.08.2021
- 4) Naturmangfold på land, Asplan Viak 20.11.2021
- 5) Trafikkutredning, Asplan Viak 24.11.2021
- 6) VA-plan notat, Asplan Viak 29.11.2021
- 7) Dimensjonering overvann, Asplan Viak 12.12.2021
- 8) Bergskjæringer og behov for sikring, 14.12.2021
- 9) Vurdering områdestabilitet Dok.nr. 115984n1_revA, GrunnTeknikk 16.12.2021
- 10) Grunnundersøkelser, Geoteknisk datarapport (Dok.nr. 115858r1), GrunnTeknikk 16.12.2021

- 11) Miljøkonsekvensvurdering av kjølevannsutslipp til Frierfjorden fra Frier Tråk (rapport L.NR. 7677-2021), NIVA 30.11.2021
- 12) Støyutredning, Asplan Viak 17.12.2021
- 13) Vurdering redusert utbygging, Asplan Viak 14.01.2022
- 14) Vurdering innspill trafikk 14.01.2022

Rapport arkeologisk registrering vil først foreligge etter 1.gangsbehandling av planen, Vestfold og Telemark fylkeskommune

Referanser i saken

1. Det er foretatt konsekvensutredning av planforslaget i henhold til Plan- og bygningslovens § 4-1 og § 6 bokstav b) i Forskrift om konsekvensutredninger. Konsekvensutredningen er gjennomført i henhold til fastsatt planprogram.
2. Kommuneplanens arealdel
3. Plan og bygningsloven

Bakgrunn

Frier-området har i det senere tid blitt mer og mer aktuell i forbindelse med etablering av næringer innenfor det grønne skiftet. Frier-området stiller sterkt med tilgang til store tilgjengelige arealer tett på eksisterende industriområder, nødvendig krafttilgang og tilrettelagt infrastruktur både på land og til sjøs. Allerede i 2008 -2009 begynte plansonderinger der. En utvikling av næringsområder rundt Frierfjorden er i tråd med retningslinjene for næringsarealer i ATP-Grenland. I forslag til revidert kommuneplanens arealdel 2020-2025 er planområdet Frier Tråk foreslått som nytt næringsområde. Vi opplyser at rulleringen av arealdelen til kommuneplan skal dreie seg rundt de samme hovedemnene som ved hovedrevisjonen i 2015 der Frier Vest hadde stort fokus.

Frier -Tråk –planen har et omfang og lokalisering som har bidratt til at en har nyttet seg av regionalt planforum opp gjennom. Formannskapet har blitt holdt orientert.

Kommuneplanens arealdel 1.gangsbehandles i Formannskapet 27.01.2022.

Saksfremstilling

Informasjon og medvirkning:

Planprosess: Det ble avholdt oppstartsmøte med Bamble kommune 26.03.2021. Varsel om igangsetting av planarbeid ble varslet i Varden, Telemarksavisa og Porsgrunn Dagblad 30.03.2021 med frist for tilbakemeldinger 10.05.2021. Alle berørte offentlige organer og interesseorganisasjoner, samt grunneiere, festere og berørte naboer til planområdet ble samtidig underrettet om planarbeidet ved tilsendt varslingsbrev. Bamble kommune har mottatt totalt 14 innspill. Det vises til notat «Merknader oppstartsvarsel».

Det er i planperioden vært avholdt følgende informasjons-/dialogmøter:

- Planforum (28.04.2021 og 15.12.2021)
- Arbeids- og dialogmøter med Bamble kommune (14.06.2021, 14.09.2021, 30.11.2021, 04.01.2022).
- Møte med Statsforvalter (miljø og samfunnssikkerhet) (10.10.2021)
- Møte Fylkeskommunen, samferdsel (26.08.2021)
- Møter med Fylkeskommunen, kulturarv (flere)
- Møte med Lede (09.11.2021)
- Møte Beredskapen og industriaktører Frier Vest (21.10.2021)
- Møte beredskapsaktører ifbm ROS-analyse (01.12.2021)
- ROS-møte Bamble kommune/Grenland brann og redning (01.12.2021)
- Møte Bamble Vilt- og innlandsfiskeutvalg og jaktlag (20.10.2021)
- Digitalt åpent informasjonsmøte Herre (06.05.2021)
- Informasjonsmøte med styret i Herre vel (27.10.2021)

- Informasjonsmøte med grunneiere (29.11.2021)

I tillegg er det planlagt informasjonsmøter med befolkningen på Herre og Asdal/Surtebogen i forkant av 1.gangs behandling og et åpent informasjonsmøte i høringsperioden. Grunnet Covid-situasjonen planlegges disse på Teams.

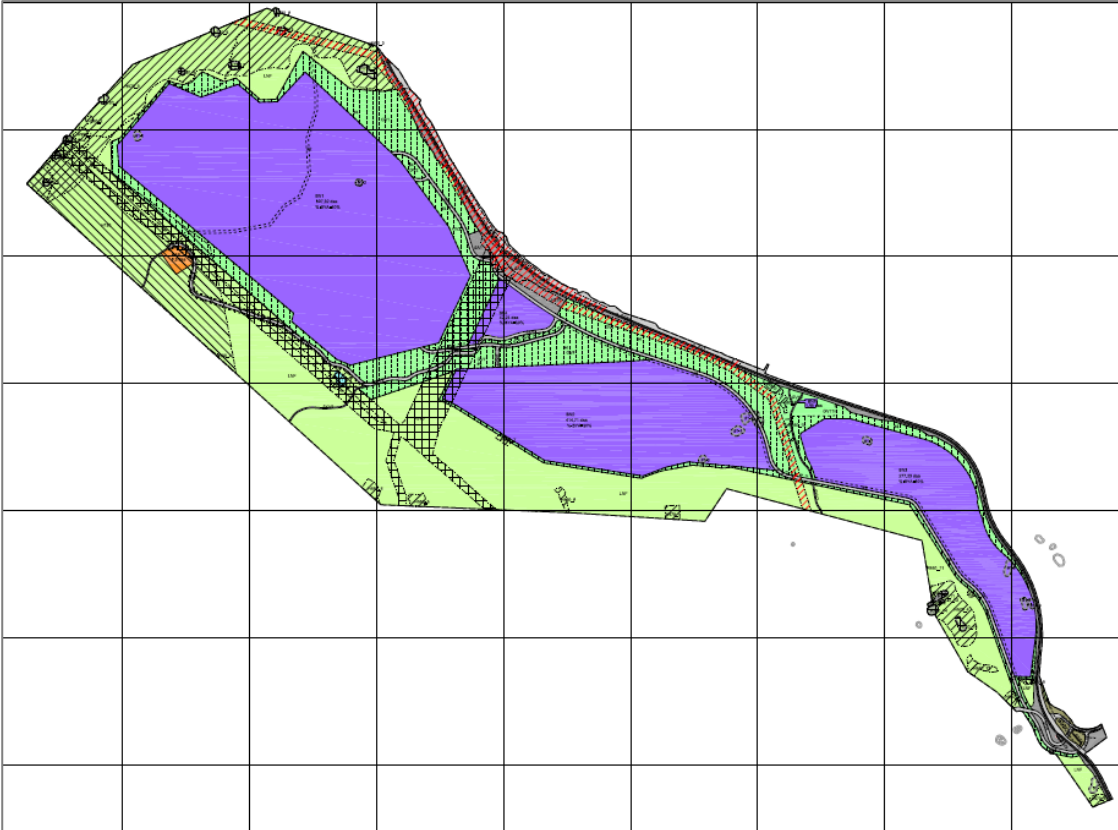
To Notater:

I regionalt planforum møtene har det blitt registrert to klare utfordringer:

Det gjelder Statsforvalterens spørsmål til å kunne ivareta mer naturverdier i område BN2 og Fylkeskommunens spørsmål til tilkomst og rekkefølgekrav.

Det er viktige spørsmål å verdisette.

Forslagstiller har i samråd med kommunen utarbeidet to Notater der temaene drøftes ut.

Figur 1 Plankart, uten koter (per 17.012.21)

Viktige dokumenter:

Detaljreguleringen har en mengde dokumenter. Det er tre hoveddokumenter: Plankart, bestemmelser og planbeskrivelsen.

I tillegg kommer konsekvensutredningene.

Vi opplyser for øvrig at det er varslet for en utbyggingsavtale.

Detaljreguleringen legger til rette for etablering av følgende formål:

- Næringsvirksomhet og industrivirksomheter innenfor BN1-BN4 som f.eks. anlegg for produksjon av batterier og andre virksomheter innenfor batteriverdikjeden, anlegg for miljøvennlige energibærere (f.eks. hydrogen, biokull/gass), anlegg for biobaserte råvarer og anlegg for resirkulering og andre anlegg innenfor sirkulær økonomi samt tilhørende prosessanlegg, tankanlegg, kjøleanlegg etc. Eksisterende virksomhet i BN5 opprettholdes.
- Logistikk- og lagerfunksjoner og administrasjonsbygg.
- Nytt kryss fv. 353 Herreveien, nytt kryss Asdalstrand, kollektivholdeplass, interne kjøreveger, parkering, føringsveger for teknisk infrastruktur over og under bakken som rørgater/-ledninger, kabelgater, kulverter, transportbånd

- Kommunalteknisk anlegg (høydebasseng), energianlegg (transformatorstasjoner/nettstasjoner med tilhørende kabel- og ledningsanlegg)

Frier Vest Holding AS har gjennom sin markedsføring av Frier-området og bearbeiding av konkrete forespørsler fått god innsikt i hvilke krav ulike virksomheter stiller til lokasjon. Dette går på arealstørrelse, krav til omgivelser, tilgang til havn, krafttilgang, vannbehov etc. De avsatte næringsområdene har ulike kvaliteter. I område BN1 åpnes det for en stor sammenhengende flate på ca. 800 daa og byggehøyde 20 m. Det legger til rette for virksomheter som har behov for store bygningsarealer på en flate, som f.eks. battericellefabrikk. Område BN2 ligger godt skjermet i forhold til eksisterende bebyggelse og vil være attraktivt i forhold til virksomheter og anlegg som har spesielle avstandskrav i forhold til omgivelsene og behov for byggehøyder opp mot 40 m over planert terreng. Potensielle aktører har synliggjort et arealbehov på ca. 400 daa. Alle områdene har tilgang til havn, men område BN3 ligger klart nærmest og vil være attraktiv for virksomheter som har store transportbehov, for eksempel innenfor biobasert industri.

Utnyttelsesgrad for næringsområdene er satt til BYA 90 % for å sikre god fleksibilitet.

- a) BN1
Område BN1 er ca. 900 daa.
Tillatt byggehøyde i BN1 er 20 m over planert terreng. Det er gjort unntak for piper, master, tårn, kraner og andre tekniske installasjoner på tak.
Atkomst til BN1 vil være fra det nordre krysset via veg SKV2. Det er også tilgang til området fra syd via SKV4.
- b) BN2
Område BN2 er ca. 400 daa.
Tillatt byggehøyde i BN2 er 40 m over planert terreng. Det er gjort unntak for piper, master, tårn, kraner og andre tekniske installasjoner på tak.
Atkomst til BN2 vil være via veg SKV1 inn til østre (nedre) del av området, og via en atkomst fra SKV4 og SKV5 til vestre (øvre) del av området.
- c) BN3
Område BN3 er ca. 300 daa.
Tillatt byggehøyde i BN3 er 35 m over planert terreng. Det er gjort unntak for piper, master, tårn, kraner og andre tekniske installasjoner på tak.
Atkomst til BN3 er via SKV1, og er lagt i bakkant av området. SKV1 går i bru/ kuvert over eksisterende veg mellom BN2 og BN3.
- d) BN4
Område BN4, utgjør ca. 40 daa.
Tillatt byggehøyde i BN4 er 20 m over planert terreng. Det er gjort unntak for piper, master, tårn, kraner og andre tekniske installasjoner.
Atkomst til område vil være fra SKV1, eventuelt via SKV3.
- e) BN5
Område BN5 utgjør ca. 2 daa.
Eksisterende næringsvirksomhet opprettholdes med atkomst fra gårdveg.

Figur 2 Illustrasjon Frier Tråk

Avgrensningen av de foreslåtte næringsområdene følger naturlige terreng-formasjoner i vest, fortsetter langs foten av Tråkfjell. I sør grenser næringsområdene til mindre åsrygger som skjerner mot kulturlandskapsområdene på Asdal. I nord er Fløyåsen og deler av Villaåsen opprettholdt for å skjermes ny næringsbebyggelse sett fra Herre og for å opprettholde eksisterende stier mot Fløyåsen og Villaåsen. Store deler av området rundt Fløyåsen/Villaåsen er angitt med hensynsone kulturmiljø. De omkringliggende terrengformasjonene har stor betydning for opplevelsen av næringsområdene sett fra fjorden, Asdal og Herre og er avsatt til LNF-formål i planforslaget. I de øvrige områdene innenfor planen, næringsområder og vegetasjonsskjerm, vil det måtte forventes store terrengendringer.

Det er ved utarbeidelse av planen vurdert alternative terrengutforminger for å oppnå best mulig tilpasning og akseptable skjærings/fyllingshøyder. På bakgrunn av disse vurderingene, er det fastsatt en maksimal kotehøyde for ferdig planert terreng på næringsflatene. Fyllinger tillates etablert innenfor arealer angitt med midlertidig anleggsbelte, og skal sees i sammenheng med skjæringer/fyllinger langs regulerte veger for å få en best mulig terrengarrondering.

Målet er å bruke mye av massene internt på området for å etablere næringsflater, til å dandere terrenget innenfor planområdet og oppnå gode overganger mellom fyllinger, skjæringer og eksisterende terreng. Stedlige toppmasser skal legges på i skråninger for å oppnå rask tilgroing med stedegen vegetasjon. Det er i bestemmelsene stilt krav som sikrer gjennomføring av nødvendige tiltak fram mot ferdig utbygd område.

Som følge av store terrengendringer vil det i anleggsfasen bli gjennomført sprengning, knusing av fjell, midlertidig lagring av masser og utkjøring av eventuelle overskuddsmasser.

Det er regulert to atkomster til planområdet, ett nytt kryss på fv. 353 Herrevegen (nord) og et nytt kryss på kommunal veg Asdalstrand, jfr. gule piler i kartutsnitt nedenfor. Det er stilt rekkefølgekrav til opparbeidelse av kryssområdene. Det er i tillegg regulert en intern veg mellom nordre og søndre kryssområde.

Figur 3 Atkomst til Frier Tråk vist med gul pil

a) Nordre kryss

Nordre kryssområde er utformet som et T-kryss på høybrekket på fv. 353 Herreveien og vil gi en god tilkomst til de store næringsområdene i nord. Det er avsatt plass for etablering av parkering, bussholdeplass, leskur, sykkelparkering etc. i tilknytning til krysset.

Eksisterende fv. 353 Herreveien, har en vertikalkurvatur som ikke tilfredsstillende vegnormaler ved etablering av nye kryss. Vestfold og Telemark fylkeskommune har i vedtak Hovedutvalg for Samferdsel 24.11.2021 godkjent et fravik for vertikalkurvatur på eksisterende veg i forbindelse med det nye krysset. Planforslaget ivaretar arealbehov som følger av vilkår i dette vedtaket.

Adkomst til høydebassenget ivaretas, men traséen må legges om på flere delstrekninger.

b) Søndre kryss

I sør benyttes eksisterende kryss på fv. 353 Herreveien. Nytt kryss etableres fra Asdalstrand. Det er her planlagt en planskilt krysning under fylkesvegen for vegen videre opp til næringsområdene. Dette gir en god forbindelse mellom planområdet og havneområdet, og med en slik løsning vil godstransport til/ fra nytt havneområde ved Frierfjorden unngå å belaste krysset på fylkesvegen.

Eksisterende kulvert til kommunal veg, Asdalveien, og de to bussholdeplassene på fylkesvegen opprettholdes.

Notat følger:

I samråd med kommunen har det blitt valgt å utarbeide et eget Notat datert 14.01.2022 som omhandler tilkomst, trafikk og rekkefølgekrav. Fylkeskommunens reservasjoner er besvart der, se vedlegg.

c) Fv. 353 Surtebogen - Rugtvedt «Gassvegen»

Detaljregulering for fv. 353 Rugtvedt – Surtebogen ble vedtatt i kommunestyret 12.11.2020. Hensikten med planarbeidet var å bedre framkommeligheten for næringstransporten, redusere ulykker, løse lokale miljøutfordringer knyttet til støy og trafiksikkerhet og etablere et sammenhengende gang- og sykkelvegnett.

Både Bamble kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune har i desember 2021 gjort likelydende vedtak for finansiering av ny veg Rugtvedt – Surtebogen. Saken er nå til

behandling i Stortinget. Veggen er planlagt finansiert med et bidrag fra Nye Veier, egenandel fra Fylkeskommunen og bompenger.

Det er med foreliggende vedtak vurdert at det ikke er behov eller hensiktsmessig med rekkefølgekrav til fv. 353 Rugtvedt - Surtebogen i detaljreguleringsplan for Frier Tråk. Frier Vest Holding AS erfarer i dialog med aktuelle aktører at sikkerhet for byggeklare tomter er viktig ved beslutning av lokasjon. Alle rekkefølgekrav som er knyttet til forhold/tiltak forslagstiller/utbygger ikke har kontroll på gjennomføringen av, er en stor usikkerhetsfaktor i dialog med aktuelle næringer. I ytterste konsekvens kan det også være en avgjørende faktor for etablering eller ikke. Vedtaket i fylkeskommunen og Bamble kommune er således svært positivt i dialog med aktuelle aktører.

d) Gang- og sykkelvegsystem

Rekkefølgekrav:

Det er regulert gang- og sykkelveg langs fylkesvegen innenfor planområdet. I reguleringsbestemmelsene er det stilt rekkefølgekrav til etablering av gang- og sykkelveg fra nordre kryss og i retning mot Herre for å tilrettelegge for sykling for ansatte som bor i Herre. Det er ikke stilt rekkefølgekrav til resten av strekningen innenfor planområdet siden gang- og sykkeltrafikken til næringsområdene vil foregå på internt vegnett mellom nordre og søndre kryss.

Arealdelen:

I forslag til kommuneplanens arealdel er det foreslått fremtidig gang- og sykkelveg langs fylkesvegen fra Asdalstrand til Surtebogen i tråd med innspill fra kommunen og Vestfold og Telemark fylkeskommune. I forbindelse med reguleringsplan for fv. 353 Surtebogen – Rugtvedt er det vist et sammenhengende gang- og sykkelvegsystem fra Surtebogen til Rugtvedt.

Alternativ:

En alternativ sykkelforbindelse fra Herre til Surtebogen er å følge Rafnesveien og den gamle Herreveien gjennom Frier Vest-området og følge Asdalstrand fram til Surtebogen. Denne vil være mer attraktiv og gunstig topografisk enn en gang- og sykkelveg langs fv. 353 Herreveien. Dette er utenfor planområdet og er ikke vurdert nærmere i planforslaget.

Naturmangfoldloven § 8-12

De miljømessige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet. Det er gjort følgende vurderinger:

Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er utført feltarbeid etter NiN og registreringer av arter innenfor flere organismegrupper, som tilfører ny kunnskap til eksisterende dokumentasjon av artsforekomster og naturtypelokaliteter. Det foreligger et godt grunnlag for konsekvensutredningen og videre planlegging.

Til § 9 om føre-var-prinsippet:

Kunnskapsgrunnlaget er godt og konsekvensene av tiltaket i forhold til naturmangfoldet er godt kjent. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, slik at det er liten fare for at tiltaket vil ha ukjente, store negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Til § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Belastning på verdisatte naturmiljøer i utredningsområdet vurderes å være godt beskrevet gjennom temautredning «naturmangfold på land». 19 lokaliteter med varierende lokalitetskvalitet etter NiN og verdi etter KU-metodikk vil bygges ned og minst 3 lokaliteter bygges delvis ned. I tillegg nedbygges store arealer utenom naturtypelokaliteter slik at

leveområdet bortfaller for en rekke vanlige arter. Den samlede belastningen klassifiseres med konsekvensgraden «stor negativ konsekvens».

Til § 11 om at kostnadene ved miljøforingelse skal bæres av tiltakshaver:

§11 vil si at blant annet at tiltak for å forebygge eller redusere skadevirkninger skal dekkes av tiltakshaver. Tiltakshaver skal etter § 11 begrense skader på naturmangfoldet. I den videre planprosessen vil derfor tiltakshaver stå ansvarlig for miljøoppfølging ved blant annet å redusere inngrepene i naturtypelokaliteter og økologiske funksjonsområder mest mulig og forbedre de økologiske funksjonene ved Heitjenn.

Til § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Det legges som en forutsetning at de mest miljøforsvarlige teknikker legges til grunn, noe som innebærer spesielt å minimere arealbeslaget så mye som mulig og å hindre spredning av fremmede arter innenfor planområdet.

Virksomhet for areal og miljø sitt syn:

Planbeskrivelsen er oversendt landbrukssjefen.

Hans muntlige tilbakemelding er at det er lite aktivt dyrkbart, men skog og viltinteresser blir beskåret.

Det er uklart om en viltåker vil kunne bidra.

Prosjekt viltåker

Vi merker oss spørsmålet om å anlegge viltåker som kompenserende tiltak.

Viltåker:

Det er uklart om det er i planområde, trolig ikke.

Vi ser at område går tapt som leveområde for viltet. Vi mener at det parallelt med planprosessen /høringen vurderes lokaliteter for «Viltåker». Viltåker –prosjekt må organiseres i et samarbeid med landbruks og viltmyndigheter og eventuelt bety et rekkefølgekrav /samtidighetskrav.

Vannforskriften §12

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4–§ 7 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

- nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst
- ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

- alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand
- samfunnsnyten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet
- hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre

De fysiske egenskapene til overflatevannforekomsten vil bli endret med et så stort landskapsinngrep som planlegges i området.

Det er krav om utarbeidelse av overvannsplaner for å begrense denne påvirkningen mest mulig, der tilbakeholdelse av vann for å oppnå vannbalanse og lokal rensing av vann er lagt til grunn som prinsipp. Det skal gjennom planen for overvanns-håndtering sikres at

nedbørsfeltet og avrenning til bekkene ikke blir redusert eller vesentlig endret. Dette gjelder både endring i størrelsen på nedbørsfeltene og hastigheten på avrenning.

I anleggsfasen må det utarbeides gode løsninger som reduserer avrenning mot Nordalen for å hindre at elvemusling i Herreelva blir skadet.

Virksomhet for areal og miljø sine vurderinger:

Planbeskrivelsen er oversendt miljøvernrådgiiver.

Hagstrøm skriver den 19.01.-22 at påvirkningen på nærliggende bekker og Herrevassdraget vil i stor grad avhenge av overvannshåndteringen. Bløgrønne vannveier har mer fokus..

Planen vi trolig bidra til økt klimagassutslipp. Miljørådgiiver er bekymret for at en omdisponering av et så vidt stort omfang gjøre kommunen mer sårbar for klimaendringer. Skrivet ligger ved.

Tråk planen har flere dimensjoner.

Planen er ønsket sett i en større næringssammenheng knyttet til infrastrukturelle forutsetninger. Områdene har sine fortrinn knyttet til tilgangen til eksisterende virksomheter, miljøet for næringer i regionen med videre.

Området må ses i et sørnorsk perspektiv.

Det er signalisert, beskrevet og gjentatt at områdene skal være en pådriver i det «grønne skiftet».

Vi viser til de vedlagte dokumenter på konsekvensavklaringer.

Prosjekt for vandrings og gytefelter:

Vi ser at utredningene er mangfoldige og definerte.

Vi ser at et så vidt stort arealbeslag blir beskrevet til å kunne få negative konsekvenser og at avbøtende tiltak kan vurderes.

Etter vår oppfatning må vi totaliteten av de pågående arbeid og de pågående planer. Det kan bety forringelse av vannkvalitet mot Herreelva.

Vi vil at det vurderes rekkefølgekrav som betyr deltakelse og kostnadsdekning av et kompensierende prosjekt i Herreelva med sikte på å bedre vandring og gytestrekker.

Det bør arbeides parallelt med høringen om områder og tiltak.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Det er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse i tråd med DSB sin veileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging» og som etterkommer plan- og bygningslovens krav om ROS-analyser. Nedenfor er gjengitt hendelser i røde områder, hvor risikoreduserende tiltak er påkrevd.

- Skred er vurdert å ha middels sannsynlighet og store konsekvenser for liv og helse
- Brann, eksplosjon i industri er vurdert å ha middels sannsynlighet og store konsekvenser for liv og helse og materielle verdier
- Flom i sjø og vassdrag er vurdert å ha høy sannsynlighet og middels konsekvenser for liv og helse, stabilitet og materielle verdier
- Urban flom/overvann er vurdert å ha høy sannsynlighet og middelskonsekvenser for liv og helse, stabilitet og materielle verdier

Det er på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsvurderingen identifisert risikoreduserende tiltak. I de tilfeller hvor det er funnet hensiktsmessig er aktuelle tiltak innarbeidet i plankart og bestemmelser.

En del av industriberedskapen:

Nye næringsvirksomheter vil bli en del av eksisterende industriberedskap ved Rafnes/Rønningen.

Risikovurdering av naturhendelser av typen flom, stormflo og skred, er gitt spesielle regler gjennom Byggteknisk forskrift (TEK17), kapittel 7.

Samla konsekvensutredning

Det er foretatt konsekvensutredning i samsvar med fastsatt planprogram. I tabellen nedenfor er det gitt en sammenstilling av konsekvenser av planforslaget for klima- og miljøtema. For mer utførlig vurdering av hvert utredningstema vises til konsekvensutredning kapittel 7 i planbeskrivelsen.

Vurderinger av konsekvens		0-alternativet	Planforslaget
Klima- og miljøtema	Naturmangfold	0	Stor negativ konsekvens
	Økologiske funksjonsområder, ferskvannarter	0	Noe negativ konsekvens
	Vilt	0	Noe negativ konsekvens
	Landskap	0	Stor negativ konsekvens
	Kulturmiljø	0	Stor negativ konsekvens
	Friluftsliv	0	Middels negativ konsekvens
	Jord- og skogressurser	0	Berører ikke dyrka jord
	Mineralske ressurser	0	Noe negativ konsekvens
	Støy	0	Noe negativ konsekvens
	Klimagassutslipp	0	Stor negativ konsekvens
Supplerende vurderinger	Begrunne vektlegging av temaene	Tiltaket er omfattende og vil medføre store terrenginngrep som vil ha stor påvirkning på landskapet, kulturmiljø og naturmangfold. I tillegg vil foreslått utbygging påvirke turopplevelsen, spesielt i området rundt Fløyåsen og Villaåsen. Det er positivt at tiltaket ikke berører dyrka jord, men tiltaket berører store skogområder med høy bonitet.	
	Andre avveininger	Planforslaget medfører at store områder hvor det i dag drives med aktivt skogbruk blir tatt ut av drift. Nedbygging av karbonrike arealer utgjør cirka 92 000 tonn CO ₂ ekv. inkludert avbøtende tiltak. På den annen side legger planforslaget til rette for etablering av arbeidsplasser innenfor grønn industri som kan bety reduksjon av klimagasser i andre sektorer. Utviklingen av området har nasjonal betydning.	
	Vannmiljø	Det er risiko for økt avrenning av partikler fra anleggs- og driftsfase for flere vassdrag. Det forutsettes overvannshåndtering og vannrensing i anleggs- og driftsfase blir fulgt opp i tråd med bestemmelsene. Med så store inngrep som planlegges er det likevel en risiko for miljøskade. Når det gjelder utslipp og inntak av kjølevann er dette belyst i rapporten til NIVA, og evt. valg av løsning er ikke en del av denne planen.	

Reguleringsplanen omfatter et uvanlig stort areal. Planforslaget vil medføre permanent arealbeslag på ca. 1900 daa til næringsformål og samferdselsanlegg. Ca. 500 daa er avsatt til vegetasjonsskjerm/midlertidig bygge- og anleggsområder. Dette betyr at store deler av området vil bli bearbeidet for å oppnå en god overgang mellom fyllinger, skjæringer og eksisterende terreng. Dette vil påvirke landskapet i planområdet. I forhold til planområdets størrelse og beliggenhet var det videre forventet å finne flere naturtyperlokalteter, steinalderboplasser og andre kulturminner i området. Flere

naturtypelokaliteter og kulturminner blir berørt av planforslaget. Nedbygging av eksisterende skogsareal medfører reduksjon av CO₂ opptak, dette påvirker klimaregnskapet negativt. Konsekvensutredningen viser at tiltaket vil ha stor negativ konsekvens for naturmangfold, landskap, kulturmiljø og klimagassutslipp, jfr. tabell side 10.

Det har i planprosessen vært lagt stor vekt på å tilpasse tiltaket til registrerte naturtypelokaliteter, kulturminner og kulturmiljø, landskap og hvordan tiltaket vil påvirke lokalsamfunnet Herre. Fløyåsen og deler av Villaåsen er opprettholdt for å skjerme ny næringsbebyggelse sett fra Herre og for å opprettholde eksisterende stier mot Fløyåsen og Villaåsen. Store deler av området er også angitt med hensynsone kulturmiljø for å sikre et helhetlig miljø rundt registrerte steinalderlokaliteter i området. Frier Vest Holding AS er opptatt av å være godt tilpasset til omgivelsene og samtidig være attraktive for det nasjonale ønsket om en kontinental og global posisjon i det grønne skiftet.

Planen i et større perspektiv:

Kraftintensiv industri er et nasjonalt satsningsområde. Hovedmålene for den nasjonale næringspolitikken er lokal verdiskaping, vekst og flere arbeidsplasser i kommunen og regionen. Frier-området har en unik beliggenhet for å tiltrekke ny industri med dets nærhet til eksisterende industriområde, krafttilgang og gode logistikk-løsninger, og i et område som allerede er preget av å være et industrilandskap. Områdets beliggenhet har liten påvirkning på sentrale boområder.

Områdets næringskvaliteter.

Området kan tilby store arealflater, som er et premiss for flere av aktørene. Grenland Havn har under utvikling en ny og moderne havneterminal som skal betjene industrien i Frier-området og en ny firefelts E18 er om noen år på plass gjennom hele Grenland. Finansiering av Gassvegen er nylig vedtatt av Bamble kommune og Vestfold og Telemark Fylkeskommune, og ligger nå til behandling i Stortinget.

Det er få steder i landet som har samme forutsetninger for å ta del i konkurransen om de store nasjonale og internasjonale prosjektene innen nye grønne næringer. Dette ble videre understreket av Vestfold og Telemark fylkeskommune i Regionalt planforum og i varsel om oppstart. «Fylkeskommunen anser de muligheter som åpner seg gjennom den varslede regulering og utbygging på Frier Tråk av å være av nasjonal betydning, som det er både lokalt og regionalt er svært viktig å legge til rette for gjennomføringen av.» I forbindelse med høring av planprogram ble det videre påpekt at «Grønn vekst i industrien i regionen har forankring både i gjeldende Regional klimaplan for Telemark (2019-2026) og i regional planstrategi for Vestfold og Telemark (2020-2024)».

Samfunnsnyttene av tiltaket er vurdert å være større enn de negative konsekvensene for klima- og miljøtemaene.

Forslag til bestemmelser.

Vi har gjennomgått bestemmelsene på i alt 15 sider.

Vi merker oss krav til bygninger og tak, se pkt. 6.1.1. e. Dette er stor framtidsrettet plan. Vi viser til tema solceller og «grønne tak» - fordrøyningsstak - som har vært omtalt i både Rugtvedt – Coop og Langrønningen planene.

Vi har samtalt med Kommunalteknisk enhet om dette.

Vi vil foreslå en utvidet bestemmelse som «I rammesøknad for de enkelte byggefeltene skal det prosjekteres bygg for 100 % utnyttet tak til solcelle, energivinning og evt. «grønne tak»

Den forholdsvise andel bestemmes der.»

Annen oppsummering, Natur og kultur:

Det er gjennom planarbeidet karakterisert og klarlagt en rekke fornminner og andre verneverdige konstruksjoner. Planen strekker seg inn mot etablerte stier i Fløyås – Villaåsen.

Vi mener at planen utløser spørsmålet og kravet til å kompensere gjennom å starte et prosjekt for Kultur og naturløype nord for plan og gjennom nordre del av planen som beskrevet.

Kommunedirektørens vurdering

Starten på valg av Frier Tråk kan spores tilbake til 2008. Bamble kommune ønsket allerede den gang å legge til rette for samlokalisering og konsentrasjon av ulike industrivirksomheter i området, samt å etablere havn.

Frier vest ble et hovedfokusområdene i Hovedrevisjonen av arealdelen 2015

Bamble kommune vedtok 16.09.2021 kommuneplanens samfunnsdel «Bamble mot 2040». Et av kommunens satsingsområder er Attraktive Bamble, hvor det fremheves ønske om å legge til rette for etableringer som utnytter den industrielle kompetansen og kapasiteten i regionen, og som vil styrke den eksisterende infrastrukturen og tilrettelegge for nytt og eksisterende næringsliv. Målet er å sikre vekst, utvikling og samtidig ivareta miljø og mennesker. I arealstrategien i samfunnsdelen er området fra Skjerkøya til Herre prioritert for utvikling av arealkrevende nærings- og industrivirksomheter. Dette er fulgt opp i kommuneplanens arealdel som vil komme opp til 1.gangsbehandling i januar 2022, hvor Frier Tråk er lagt inn som fremtidig næringsområde.

Et næringsområde på Frier Tråk er av nasjonal (og internasjonal) betydning. Både lokalt og regionalt er det svært viktig å legge til rette for utvikling av Frier-området. Dette vil ha stor betydning for videre utvikling i hele Grenlandsregionen. Planforslaget vurderes å være i tråd med regionale og lokale mål og ønsker for næringsutvikling.

Herre – opp og nedgang – historisk knyttet til næring:

Tettstedet Herre har vokst opp rundt Herreelva. Kverner og sagbruk har vært drevet helt siden 1500 tallet. De eldste bygningsmiljøene strekker seg i tid fra 16- og 1700-tallet og opp til første del av 1900-tallet. Bebyggelsen omfatter ulike områder med bolighus langs gamle veifar og eldre gårdstun lokalisert på begge sider av elva. Etter andre verdenskrig er boligområdene utvidet opp i Skoleåsen og Rafnesåsen. Kulturmiljøet i Herre inngår i en kulturhistorisk sammenheng med godt bevart bygningsmiljø knyttet til fremveksten av industristedet, teknisk/industrielle kulturminner og statlig listeførte kulturminner. Kulturminnene viser godt sammenhengen mellom naturressurser, industrialiseringen og fremveksten og utviklingen av tettstedet Herre.

For Herre gjentar industrisatsingene seg i et 500 års perspektiv med den satsningen en nå ser for seg i Frier-området. Bambles lange tradisjoner som industrikommune gikk inn i en ny epoke da de store petrokjemiske anleggene stod ferdige på Rafnes på slutten av 1970-tallet. Nå står vi overfor enda en ny epoke der samfunnet må igjennom et grønt skifte, med overgang til produkter og tjenester som gir betydelig mindre negative konsekvenser for klima og miljø enn i dag.

Industrien i Grenlandsregionen har som mål om å utvikle verdens første klimapositive industriregion. Kompetanse og grundig planlegging er nøkkelfaktorer i arbeidet med å utvikle et nytt og bærekraftig industriområde.

Lokalsamfunnet Herre

Det har vært god dialog med styret i Herre vel i planprosessen. Slik vi har oppfattet det så har planen to sider for lokalsamfunnet. Natur og rekreasjon blir borte. Arbeidsplasser blir

skapt. Det er i prosessen lagt stor vekt på å legge til rette for videreutvikling av Herre og samtidig begrense de negative konsekvensene for lokalbefolkningen. Fløyåsen og deler av Villaåsen er opprettholdt for å skjerme ny næringsbebyggelse sett fra Herre, opprettholde eksisterende stier mot Fløyåsen og Villaåsen og ivareta naturtypelokaliteter, kulturminner og kulturmiljø.

Det er i forbindelse med kommuneplanens arealdel lagt til rette for fremtidig utvikling av boliger på Gamle Bamble cellulose og Livtangen med potensial for leiligheter, næring, parkområder, bryggeplasser med gangavstand til skole, butikk og offentlig transport. Boligområde på Villaåsen er tatt ut av kommuneplanens arealdel for å unngå konflikt med fremtidig næringsutvikling i området.

Kultur/naturløyper:

Fløyåsen og Villaåsen er, i tillegg til de store markaområdene i vest, viktige for friluftslivet og turer i nærmiljøet. Stiforbindelse opp til Fløyåsen fra Herre idrettsanlegg og sti opp til Villaåsen fra kirken blir ivaretatt. Det er i bestemmelsene lagt til rette for en stiforbindelse mellom Fløyåsen og Villaåsen. Dette kan sees i sammenheng med opparbeidelse av ny terrengflate og/ eller omlegging av trase for ny vannledning fra høydebasseng til Herre. I tillegg blir eksisterende gangforbindelsen fra Rafnes industriområde til Tveten opprettholdt via gårdsveg og én av to forbindelser fra Rafnestoppen ut mot marka i vest blir opprettholdt gjennom omlegging av eksisterende veg.

Landskapsvirkning

a) Fjernvirkning

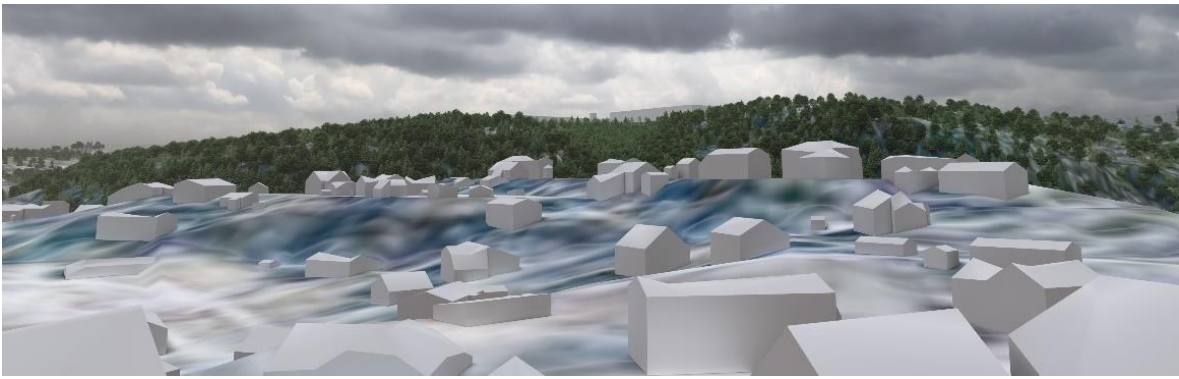
De store terrengendringene og etablering av store sammenhengende bygningsvolumer vil bli godt synlig fra sjøen. De skogkleddede åsene i bakkant av industrien med blant annet Tråkfjell, Vestfjellet og Langheia bidrar til å dempe virkningene av de store volumene og inngrepene. Ny næringsbebyggelse vil bidra til å forsterke inntrykket av etorstilt industrisamfunn i området langs Frierfjorden.

Figur 4 Frier Vest og Frier Tråk sett fra Frierfjorden, 3D-modell av planforslaget

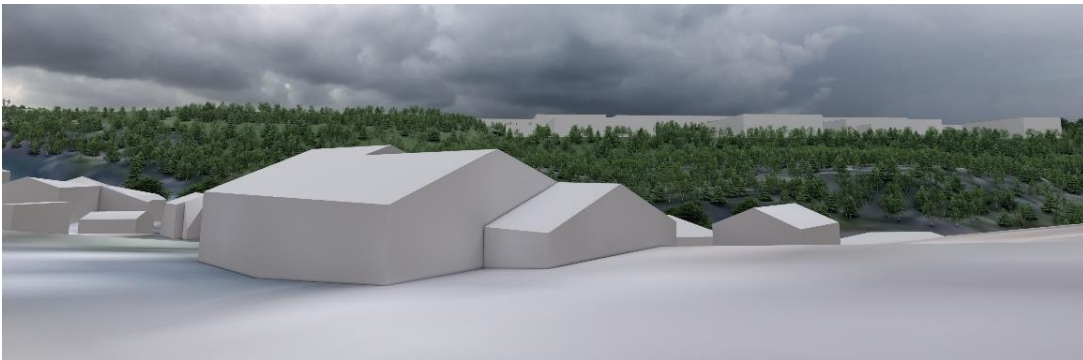
b) Nærvirkning

Det er ved utarbeidelse av planforslaget lagt vekt på å bevare Fløyåsen og Villaåsen som i stor grad vil skjerme mot innsyn fra bebyggelsen på Herre. Terrenginngrepet og ny bebyggelse vil i liten grad bli synlig.

Figur 5 Planområdet sett fra Kåsaåsen, 3D-modell planforslaget med vegetasjon

Det er stilt krav til nedtrapping av BN1 for å redusere tiltakets påvirkning sett fra Ringveien. Tiltaket vil likevel bli godt synlig, selv etter etablering av ny vegetasjon. De foreslåtte bygningsvolumene virker dominerende og bryter horisontlinjen.

Figur 6 Planområdet sett fra Ringveien, 3D-modell av planforslaget med vegetasjon

Asdal utgjør et sammenhengende kulturhistorisk jordbrukslandskap som er godt avgrenset mot området rundt. Eksisterende vegetasjon i området vil skjerme for inngrepet.

Figur 7 Planområdet sett fra Øvre Asdal (gårdstunet), 3D-modell av planforslaget uten vegetasjon

Steinalderlandskap pionerbosetting:

Vestfold og Telemark fylkeskommune har utført kulturminnelovens § 9 registreringer (undersøkelsesplikten) i planområdet. I planområdet har fylkeskommunen registrert en rekke automatisk fredete kulturminnelokaliteter med bosetting- og aktivitetsområder fra steinalder. Noen av lokalitetene i de høyestliggende områdene kan knyttes til pionerbosetting i eldre steinalder (strandbundne lokaliteter).

Steinalderlokalitetene (med høyest tidsdybde) ved Fløyåsen, Trellebergåsen, Villaåsen og i Styggedalen blir i hovedsak liggende med hensynssone Bevaring kulturmiljø, i skogsområder (LNF) innenfor planområdet.

Samlet er det registrert 24 lokaliteter med automatisk fredete kulturminner i planområdet, hvorav 11 steinalderlokaliteter og et veganlegg (hulveg) blir direkte berørt.

Bergverksminner Tråk gruver (Drachenberg Bergwerk)

Geologien og mineralene i Tråkfeltet i Bamble har gitt grunnlag for bergverksdrift over lang tid. I Herre (Tråk gruver) har det vært tatt ut bly og sink helt fra år 1542. I området Rafnes-Rønningen-Tråk, særlig på østsiden av Tråkfjellet, ligger det historiske gruver, skjerp og andre kulturminner etter bergverksdrift som er kjent tilbake i 1540 årene.

Bergverksminnene ligger spredt i og utenfor planområdet, men med konsentrasjoner ved Styggedalen, samt øst og vest for Tråkfjell. Samlet er det registrert i underkant av 150 bergverksminner og andre utmarksminner fra nyere tid (ikke fredet) innenfor kulturmiljøet.

Nyere kulturminner og registreringer:

Bergverksminnene består av gruver, stoll, tipphauger/berghald, skjerp, veger/rester etter togbaner, brukar, m.m. Mange av bergverksminnene er tidligere registrert av Ingulv Burvald (jf. boken Trachenberg Bergwerck, Kongens seigerhytte og Traak Mines Ltd. I Bamble, og Mynten i Skien. Telemark 1542-1908. Et renessansebergverk i Bamble og dets historie fra fødsel til grav.»). Registreringene til Burvald er i forbindelse med denne planprosessen kontrollregistrert, supplert og innlastet av Vestfold og Telemark fylkeskommune i den nasjonale kulturminnebasen Askeladden.

Utenfor:

Berørte bergverksminner innenfor planområdet kan i hovedsak knyttes til den yngste driftsperioden på 1900-tallet. Selve Tråkfjellgruvene har de eldste anleggene fra 1540-årene og ligger i hovedsak utenfor planområdet. Den delen av anlegget som er innenfor planområdet er vist med hensynssone, Bevaring kulturmiljø.

Vegfar, togspor og brukar sikres:

Noen nyere kulturminner som et vegfar, togspor og brukar, som ikke blir direkte berørt av tiltaket, er sikret med hensynssone bevaring kulturmiljø i planforslaget.

Figur 8 Brofundament for togbanetrase for malmtransport (Id 129892). Skiltet lokalitet. Til høyre typisk dagbrudd/skjerp der bruddmasser ligger i nedkant.

Naturmangfold

Det er registrert 45 naturtypelokaliteter etter NiN-metoden og to økologiske funksjonsområder for fugl. 19 lokaliteter med varierende lokalitetskvalitet vil bygges ned og 3 lokaliteter bygges delvis ned. I tillegg nedbygges store arealer utenom naturtypelokaliteter slik at leveområdet bortfaller for en rekke vanlige arter.

Det er utarbeidet et eget notat «Vurdering av redusert løsning BN2». Hensikten med notatet var å se på muligheten å ivareta registrerte naturverdier i sørøstre del av næringsområde BN2 som omfatter 11 naturtypelokaliteter. Næringsområde BN2 er i planforslaget på ca. 415 daa. Forslag til redusert løsning BN2 medfører en vesentlig

reduksjon av næringsarealet, med ca. 140 daa. Det er av stor betydning å kunne tilby attraktive og tilstrekkelig store næringsarealer som tilfredsstiller krav til både internasjonale og nasjonale aktører. En redusert løsning vil være positivt for naturmangfold og kulturminner, men vil medføre en så stor arealreduksjon at området ikke vil innfri arealkrav til flere industriaktører som kan egne seg for etablering her.

Miljøkonsekvenser

Bamble skal være en attraktiv, inkluderende og klima- og miljøvennlig kommune. Dette er de overordnede satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel 2021-2040, vedtatt 16.09.2021. Hovedmålene er kategorisert i tre dimensjoner; klima og miljø, sosiale forhold og økonomi.

Figur 9 FN bærekraftsmål, Kilde Samfunnsdelen

Det er viktig at tilrettelegging for ny virksomhet gjøres på en bærekraftig måte ved å lokalisere boliger, butikker, serviceinstitusjoner og arbeidsplasser slik at transportbehovet begrenses, samtidig som det sosiale liv i mindre tettbygde strøk ivaretas.

Godt kollektivtilbud og sikring av fremkommeligheten for gående og syklende trukket fram som viktige faktorer for å redusere utslipp fra transportsektoren samt stimulering til økt bruk av nullutslippskjøretøy. Dette er fulgt opp i planforslaget. Samtidig vil en lokalisering av næringsvirksomhet til Frier-området med tilgang til gode havnemuligheter, bidra til å redusere transportbehovet på land.

Lokalisering av arealkrevende næringsvirksomheter som foreslått vil ikke være mulig uten at det gir negative konsekvenser for miljø og klimatemat. I planutarbeidelsen er det lagt stor vekt på finne en løsning som legger til rette for de ønsket næringsutvikling og samtidig begrenser de negative konsekvensene av planforslaget. Se planbeskrivelse og ROS med vedlegg.

Økonomikonsekvenser

Det er varslet utbyggingsavtale

Andre konsekvenser

Etter at planen er anbefalt, varsles den på høring i tråd med plan og bygningsloven. Se de vedlagte konsekvensutredninger og forslag til vilkår

Konklusjon

Med hjemmel i plan- og bygningslovens §12-10 sendes forslag til reguleringsplan Frier Tråk datert 17.01.2022 på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Komplett planmateriale består av følgende dokumenter:

- 1) Plankart datert 17.01.2022
- 2) Reguleringsbestemmelser datert 17.01.2022
- 3) Planbeskrivelse med konsekvensutredning datert 17.01.2022
- 4) ROS-analyse 17.01.2022